

[Guldberg.]

et aktuelt problem med de 185 lejere på Lyngbyvej, og det vil dukke op fra nu af og ustandselig og hver gang, vi har et problem om forholdet mellem det nye byggeris høje priser og prisen i den gamle boligmasse.

Jeg tror altså, at man i det private byggeri vil være i stand til at klare det, for der vil være betydelige muligheder for både at rationalisere og billigøre produktionen; men jeg tror også, at vi alle sammen må regne med, at disse muligheder ikke viser sig og ikke giver sig udtryk i lavere byggeomkostninger, før det er blevet en økonomisk nødvendighed. Det kan være politisk væsentlig mere populært at forklare folk, at vi kan fremskaffe billige boliger til dem ved at give statsstøtte til byggeriet eller ved at give en støtte til nedsættelse af huslejen, når det er blevet for dyrt. Naturligvis er vi nødt til at gøre noget sådant, men det skal da ikke forhindre os i at pege på, at den eneste virkelige løsning af boligspørgsmålet og den eneste virkelige billigørelse af byggeriet kommer ved en nedsættelse af selve byggeomkostningerne. Det andet kan være nødvendigt, men det virker ikke til en løsning af selve spørgsmålet, og man kan jo desværre somme tider, som vi har erfaret, risikere, at disse forskellige former for tilskud — hvor velmente de end er — kan virke i modsat retning, idet de i løbet af kort tid kan blive absorberet af omkostningsstigninger, som der ellers ikke havde været plads til.

Der er noget, jeg stadig ikke kan lade være med at undre mig over, noget, som jeg synes, vi ikke helt tilstrækkeligt har set i øjnene, og det er, at man kan have den meget store forskel i selve byggeomkostningerne — jeg taler ikke om priserne på grunde, jeg taler ikke om rente- og finansieringsudgifter — at der i selve produktionsomkostningen ved byggeriet kan være så store forskelle mellem forskellige steder i landet, at man her inde i hovedstadsområdet kan komme med eksempler på byggeomkostninger, der ligger oppe i nærheden af det dobbelte af, hvad man kan bygge stort set det samme for andre steder i landet. Jeg har ikke hørt nogen tilfredsstillende forklaring derpå, og jeg vil gerne spørge boligministeren, om han ikke har gjort sig nogle tanker om dette spørgsmål. Man kunne jo sige, at dette er

dog ikke uvæsentligt. Det er heller ikke uvæsentligt for bedømmelsen af, om det private byggeri kan klare opgaven, at stille det spørgsmål: hvor er egentlig de penge blevet af? For det er jo lejerne i nybyggeriet — og til en vis grad hele samfundet — der betaler dem igennem den høje rente, som det har bevirket.

Jeg vil altså håbe, at den form, vi nu er blevet enige om, på den ene side har skabt noget, som i en overgangsperiode sammen med den kommende boligstøtteordning kan lette husleje problemet i nybyggeriet, men som på den anden side alligevel nødvendiggør — og derved forhåbentlig også fremskaffer — den virkelige prissænkning i det fremtidige nybyggeri, som er det eneste, der kan løse spørgsmålet; med andre ord: at der ikke blot skal blive tale om en billigørelse gennem tilskud, der camouflerer de virkelige forhold.

Hastrup: Først i dag — i øvrigt netop på 2 måneders dagen for de fire partiers aftale om hovedlinjer for den kommende boligløsning — kommer aftalens første konkrete lovforslag til behandling her i tinget. Ved en bekendtgørelse af 17. februar har boligministeren ophævet de tilbageværende reguleringer for boligbyggeriet — men det er også alt, hvad der er sket. Jeg kan ikke tilbageholde en bemærkning om, at jeg finder, at der går for lang tid mellem beslutning og handling. Boligforliget forudsætter endnu en række lovforslag, og jeg opfordrer regeringen og regeringspartiet, der har ledelsen af arbejdet med forligets virkeliggørelse, til at fremskynde dette arbejde så meget som muligt.

Den offentlige debat om boligforliget har været præget af mange misforståelser. Det er beklageligt, men måske forklarligt, når man tager i betragtning, at boligforliget er et dokument, der kun fylder knap 5 maskinskrevne sider. De enkelte beslutninger er omtalt yderst kortfattet, og det har efter min mening medvirket til disse misforståelser; men disse misforståelser vil kunne fjernes i det øjeblik, forliget finder sin konkrete og endelige udformning i form af eksakte lovbestemmelser. Det er derfor mit håb, at forståelsen for boligforliget vil være voksende, og at befolkningen i stigende grad vil erkende, at den aftale, der blev truffet,